

פרקליט תמיר
מתי שבר הטיחה הוא מוגסט?

אגרוף בפרצוף העולם

(המשך מעמוד 14)
הצטרף אודי אדיב, שהתחבר עם אילן אלברט ואף הביא אותו לקיבוץ גרשומאל. אגב, קבוצת במאבק של אילן אלברט תובעת מכל חבריה שיעבדו כפועלים. גם הפילוג שחל במצפן שנתיים מאוחר יותר, כאשר הסניף הירושלמי פרש מהארץ גון אך לא משם הארגון ולא משם עתונו. היה למעשה פרישה של קבוצת טרוצקיסטית גדולה. הפילוג של 1972 היה למעשה על רקע אישי, אולם הכסות האידיאולוגית שלו היתה נסיונם של הפורשים, שלקחו עימם כ-90% מחברי מצפן, לקבוע כי מצפן היא ארגון טרוצקיסטי ושיידך לאינטרנציונל נאל הרביעי.

כך נותרו עתה שתי תנועות מצפן. האחת, מצפן המקורית המרוכזת סביב סניף תל-אביב ואינה מונה יותר מאשר כמה עשרות חברים, והשנייה המרוכזת סביב סניף ירושלים והמורכבת מסטודנטים, ביטניקים, פנתרים שחורים וכל מיני תמהו"נים ובעלי אידיאולוגיות קיצוניות שהגיעו מה"ל.

מצפן המקורית מכונה עתה בפי שאר הקבוצות בשם "האנרכיסטים", למרות ש"הם אינם רואים את עצמם כאלה. יריביהם מהשמאל הקיצוני, שהם מבקרים את החריזים ביותר, טוענים כי אנשי מצפן הם אנרכיסטים משום שאינם רוצים גם ב"מימסד סוציאליסטי וכי אין להם כל פרוגי רמה לגבי מה שיהיה אחרי שתתחולל ההפסקה הפרולטרית.

מה שמאחד את כל הקבוצות גם יחד היא התנגדותם לציונות, הסכמתם שצריך לחולל מהפכה לשם שינוי והוסר אמונתם כי ניתן לפעול לשינוי במסגרת פרלמנטרית דמוקרטית.

החזית האדומה של אודי אדיב ודני ורדי, שפרשה מהברית הקומוניסטית-החפכנית ב-1971, שוב בגלל סיבות אישיות שהולבש להן מעטה אידיאולוגי. אימצה לעצמה את האידיאולוגיה של המפלגה הקומוניסטית האמריקאית, הפ.ל.פ., ואין לה שום קשר עם המאואיזם ולא עם ארגון נים כמו הצבא האדום היפני המקבל את השראתו מסין או מקבוצת באדר-מינהוף בגרמניה.

האידיאולוגיה של הפ.ל.פ. גורסת במאבק נגד "הבוסים" בכל העולם בכל שטחי ה"חיים. באמצעות מהפכה אלימה, המצדד רעיוני הרשמי של הפ.ל.פ. ביחס ליהדות ולציונות גורס כי "הציונים דוחפים את מעמד הפועלים בישראל למצב שכיול ל"הביא להשמדתם. הציונות מעוניינת ש"פועלים יהודים יישמשו כשוטרים לאינטרס שלהם ושל הבוסים האמריקאים באזור... על הפועלים היהודים בישראל, כמו כל הפועלים בעולם, לנטוש את הלאומנות ולהילחם לחיסול המעמד השולט עליהם. העמים המדוכאים במזרח-התיכון צריכים לבעוט בבוסים הסובייטים, באימפריאליסטים האמריקאים ובבנותיהם הציונים ו"הלאומנים הערבים."

מצע רעיוני זה המנוסח בקלישאות דיאלקטיות שאדם זה הישג מתקשה ל"עכל, מהווה את תוכן חייהם של כמה עשרות קיצונים בישראל המוכנים להיחרג על כל פסקי נקודה שבו. אך גם הוא אינו יכול להסביר מדוע נדחפו שני הצברים ל"בצע את המעשים שהם מואשמים בעשייתם.

ל"י במשך שנה הם שבר מוסרו. ואילו 125 אלף לירות תמורת הופעה של שני תיים הם שבר כשר?

הבורסה

פנייה באפר

במחיר הנוכחי, עשויות מניות "בנק המזרחי" לזכות את בעליהן ברווחים כבדים

מבין כל המניות הרשומות בבורסה התל-אביבית, דומה כי מניות בנק המזרחי הן מבין המבטיחות ביותר, למשקיע לטוח קצר וארוך. בעוד מניות יתר הבנקים נסחרים בשער גבוה מ-300 נקודות, שומות מניות בנק המזרחי על רמה של 170 עד 180 נקודות.

6 מיליון רווח. הסיבה לכך היא הרפסדים הכבדים של הבנק בעבר, לפני ששונתה הנהלתו. אולם מה שלא ידוע לציבור, הוא השיפור העצום לטובה בעסקי הבנק, שמח את כל הפסדי העבר, החל צובר רווחים נאים ביותר. מקורות מהימנים מעריכים כי רווחי הבנק לשנת 1972, לפני מס, יהיו שישיה מיליון ל"י — לעומת 1.5 מיליון אשתקד. מאז הבנק יהיה השנה 1.1 מיליארד ל"י — לעומת 800 מיליון אשתקד.

תוצאות כשהרורות אלו הביאו את הנהלת הבנק לדעה כי בשנה הקרובה, 1973 — שהיא שנת לייסוד הבנק — יש להגדיל את הונג, לפצות את בעלי המניות שלא קיבלו בשנה האחרונה כל דיבידנד.

מחיר מפתה. הון הבנק מורכב כיום מ-23 מיליון ל"י לערך. מהן 12 מיליון מניות רגילות, הייתר מניות בכר רה. כן יש לבנק קרנות של שני מיליון ל"י נוספות.

הנהלת הבנק בדיעה כי יש להגיע לחון גפרע של 50 מיליון ל"י. לשם כך, החלה בהכנת משקל, כדי לגייס כספים באמצעות הבורסה.

סביר להניח, כי בהודמנות זו תמיר הנהלת הבנק את מניותה בכורה הלא נוחות לה, במניות רגילות. כדי לשכנע את הציבור בעוד כחודשיים—שלושה לקנות את מניות הבנק, יש להציע לו במחיר נוח ומפתה.

שער המניות כיום הוא 180. סביר להניח כי הנהלת הבנק תראה בעין יפה שער של 300, ואז, תציע לציבור לרכוש את המניות החדשות במחיר של 180 לערך, כך שהדבר יהיה כדאי ביותר. מנייה מושגת. האם השער של 300 הוא סביר? בחינת רווחי הבנק מראה כי כן.

על הרווח לפני מס של 6 מיליון, ישלם הבנק רק 40% מס. יישארו בידו אם כן רווחים נקיים של כ-3.5 מיליון אם מזה ישלם הבנק 600 אלף ל"י לבעלי מניותה בכורה. ויישארו לו עדיין כשלושה מיליון ל"י לחלוקה לבעלי המניות הרגילות. כסום זה, על 12 מיליון ל"י הון המניות הרגילות — מסתכם ב-28% אגורות לכל לירה השקעה — רווח נאה ביותר.

מניות בכורה חייבות לקבל כל שנה אחוז קבוע של רביית. במקרה זה 6%. ואילו מניות רגילות, מקבלות רווחים רק אם מחליטים לחלקם.

ויתקון לחקר השחיתות בנתיבי נפט ל-פרקליטים שייצגו את הצדדים אשר הופיעו על בפני ועדת החקירה. באותה תקופה עצמה קיבל עורך-דין אחר, שהופיע סעם אחת בלבד בבית המשפט בישיבה שנמשכה שעתיים, כסום של 125 אלף ל"י עבור הטיפול וההכנה לאותה הופעה בודדת. האיש שקיבל שכר טירחה זה, שבדרך עקיפה מאוד הגיע אליו מכספי המדינה, לא היה אלא הלוחם המהולל בשחיתות ואביר טוהר המידות, עורך-הדין שמואל תמיר.

דיון של שעתיים. באמצע חודש מאי החלו הסיכסוכים בין בעלי של מפעל ה"סריגים טרוגי-ססיל לפרוץ החוצה. המפעל הוקם על ידי קבוצת משקיעים מדרום-אפריקה בראשות מוריס שפר ואהרון סירל, יחד עם המהנדס יצחק לבנטר, לשעבר ממקימי מפעל הענק טיבי דימונה. לבנטר הקים את טרוגי ססיל וניהלו משך שנתיים. עד שהחלו סיכסוכים בינו לבין קבוצת סירל והוא הודח למעשה מסמכויותיו. ב"מקומו מונה מנכ"ל אחר.

לבנטר פנה לבית-המשפט המחוזי בתל-אביב, ביקש למנות כונס-נכסים למיפעל כדי להגן על השקעתו בו. עורך-דינו של לבנטר, ד"ר סלו וולף, ידוע בקפדנותו וזהירותו, כך שלצד השני ניתן היה לצפות לקרב קשה.

עובדה זו עוררה חששות בממשלת ישראל, אל, שעמדה אחרי הפסדי הענק במינוי כונסי נכסים במיפעל טיבי דימונה וולטקס ועוד מפעלים אשר המדינה השקיעה בהם יותר מ-50 מיליון לירות. גם בסריג טיבי השקיעה המדינה כ-14 מיליון לירות, כסום של כ-6 מיליון ל"י נוספות הליו למיפעל בנקים שונים. גורמים אלו צפו בדאגה מול הקרב המשפטי היכול להוביל לחיסול המיפעל.

עורך-דין של מפעל טרוגי ססיל, היו עורכי הדין יצחק מוריץ והניק מרגוליס. שניהם העדיפו מטעמים שלהם, לא לייצג בבית-המשפט את הבעלים המתנגדים נגד לבנטר, פנו לעורך-דין שמואל תמיר כי ייצגם ויגרום לדהיית בקשת כינוס הנכ"ס. עו"ד תמיר הסכים, קיבל 50 אלף לירות על חשבון החוצאות. 75 אלף לירות נוספות היה עליו לקבל אחרי גמר ההליכים כים בבקשת הפירוק. שני הצדדים הופיעו בבית-המשפט, וכפי שצפו הכל דחה הרשופט שלמה לובנברג את בקשת הפירוק בדיון שנמשך פחות משעתיים.

"שולמו בניגוד להוראות". הבנקים הנושם המתינו לתוצאות המשפט, ועימם משרד המסחר-התעשייה שידע כי אם לא יתן למיפעל עוד כמה מיליונים יחמיצ המיפעל. כאשר הסתיים הדיון, הציגו בעלי המניות כי הבעלים מנחם גורן ימונה כמפקח מטעם הבנקים שישגיח על כל היציאות.

סיפר מנחם גורן לכתב העולם הזה: "כשנכנסתי לעבודה מצאתי כי שילמו ל"תמיר 50 אלף לירות לפני ששאלו אותי, וגם את החמישים אלף הנוספים נתנו בלי אישורי. בעלי המניות הורו למנכ"ל גבעון לתת את הכסף. גבעון קיבל הוראה לשלם למרות התנגדותי. לפני שהתמצאתי כבר שילמו לו. הזריות היתה להוציא את הרשף לפני שמישהו מסתכל פנימה. כשרצו לשלם לו את הפרש, עוד 25 אלף לירות, כבר ניסיתי להתנגד ולעכב את התשלום אבל לא הצלחתי. אני את שכר עבודתי בעד חודש מיידי קיבלתי רק בספטמבר. והוא קיבל מיידי את הכסף."

מנין היו למיפעל כספים כדי לשלם ב"מומן לתמיר? משרד המסחר התעשייה נתן ערבויות לבנקים, שילוח למיפעל כ"ס פים נוספים. אולם מסתבר כי הוצאות הרמיפעל — ולא רק בגלל שכר-הטירחה הגבוה — המשיכו לזרום, ובספטמבר 1972 מונה כונס נכסים למפעל.

פרט מעניין: עורכי-הדין מוריץ ומרגוליס, ששכרו את תמיר בשכר-הטירחה שהוא מן הגבוהים ביותר ששולם איפעם בישראל, ומכספי משלם המסים, הם גם כונסי הנכסים של מפעל אוטוקרט. לפני כחודש יצא תמיר בפרסום רעשני נגד תשלום, שכביכול שולם על ידי בית המשפט בגובה חצי מיליון לירות לכונסי הנכסים. אחרי כן התברר כי הוא הטעה, וכי המדובר בתוספת של חצי מיליון של הסכימו הקונים להוסיף למחיר הקניה כי שכר ניהול.

עורכי-דין רבים שואלים עתה מדוע סבור שמואל תמיר כי חצי מיליון תמורת כינוס נכסים של קונצרן בשווי 80 מיליון

(המשך מעמוד 19)
עתה בישראל. לא רק זאת, אלא שהצהרה מפיו של מספק מטרה בדבר כוונה להגביל את חופש הדיבור וההתבטאות, עלולה היתה לעורר את הרושם כי המפכ"ל החדש מתכוון להפוך את ישראל למדינת משטרה. "אסור להכיל!" למי שטרם וקרא את הראיון עם רוזווליו במלואו, וזאת עושים רק מעטים מקוראי מעריב. ציפ"תה הפתעה. מסתבר שבראיון עצמו אמר רוזווליו דברים הפוכים. מכפי שצוטט ב"עמוד הראשון. באותם עניינים בהם צוטט לעיל, אמר המפכ"ל:

● "אני חושב שזה צריך להביא למחשבות עמוקות בדבר כל מסכת ה"התייחסות לבעיה הזאת של ערביי ישראל. המומחים בשאלה צריכים להתיישב ולי נחם באופן יסודי ביותר מדוע קרה מה שקרה ולהגיע למסקנה אם היחס הזה של ערביי ישראל הוא תופעה כללית או לא... אסור להביא לידי הכללה בהתייחסות. אבל כדאי — וחובה — לבי דוק בדקדקנות ולמצוא מה עומד מאחורי הענין ולבחון בקפדנות את יחסו אל המיעוט הזה. יש לנו במשטרה עשרות רבות של בני המיעוטים המשרתים איתנו שכם אל שכם, ואין לנו ספקות באשר לאופי השרות שלהם."

● "אסור בשום פנים להגיע למסקנה הקיצונית שאסור לדבר בישראל. זהו סכנה גדולה לומר שכל מי שידבר דברים שאני איני אוהב לשמוע — לא אתן לו. אסור לעסוק בהכללות ולהטיל כתם על תנועה זו או אחרת או להכתים ציבור שלם, או כיוון מחשבה פוליטי. כלי התצלול. בשבת הוצף ביתו

מפכ"ל רוזווליו

מה משקף את דעת המפכ"ל?

של המפכ"ל בקריאות טלפונית. רבים מידידיו, ביניהם ערבים רבים, לא האמינו למראה עיניהם, סרבו להאמין כי רוזווליו יאמר את הדברים שפורסמו במעריב.

ביום א' פורסם מעריב ידיעה קטנה בה צוטט דובר המשטרה, שהגיב על הראיון עם רוזווליו שפורסם במעריב. "רק הראיון בשלמותו מבטא את השקפת המפכ"ל בשאלת היחס אל המיעוט הערבי", אמר הדובר. מעריב מצידו אפילו לא מצא לנכון להתנצל בפני קוראיו.

שערוריות

זו טירחה וזו שכרה

איך קיב שמואל תמיר

שכר טירחה של 125 אלף ל"י?

בחודש מאי השנה סערה המדינה כולה סביב "פסטיבל הפרקליטים", כאשר נודע גדול שכר-הטירחה שפסקו חברי ועדת